EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 28.2.2017
COM(2017) 119 final

2017/0049 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

huumausainetoimikunnan 60. istunnossa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta, joka koskee aineiden lisäämistä huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittoman kaupan vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen I luetteloon

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

YK:n huumausainetoimikunta (CND) tarkistaa säännöllisesti ainelistoja, jotka on liitetty vuonna 1988 tehtyyn huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittoman kaupan vastaiseen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimukseen, jäljempänä ’vuoden 1988 yleissopimus’, Kansainvälisen huumausainevalvontalautakunnan (INCB) suositusten pohjalta.

EU on vuoden 1988 yleissopimuksen osapuoli kysymyksissä, joita käsitellään yleissopimuksen 12 artiklassa[1]. Yleissopimuksen 12 artiklassa käsitellään huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittomassa valmistuksessa yleensä käytettyjä aineita (niin sanottuja huumausaineiden lähtöaineita).

Huumausainetoimikunta on YK:n talous- ja sosiaalineuvoston (Ecosoc) alainen elin, jonka tehtävät ja toimivaltuudet on vahvistettu muun muassa vuoden 1988 yleissopimuksessa. Toimikuntaan kuuluu 53 YK:n jäsenvaltiota, jotka Ecosoc on valinnut. Tällä hetkellä huumausainetoimikunnassa on 12 EU:n jäsenvaltiota[2], joilla on äänioikeus. Unioni osallistuu huumausainetoimikunnan työskentelyyn tarkkailijana.

INCB suositteli 1. helmikuuta 2017, että vuoden 1988 yleissopimuksen I luetteloon lisätään kaksi ainetta: 4-aniliini-N-fenetyylipiperidiini (ANPP) ja N-fenetyyli-4-piperidoni (NPP).

Vuoden 1988 yleissopimuksen luetteloihin tehtävät muutokset vaikuttavat suoraan unionin lainsäädännön soveltamisalaan huumausaineiden lähtöaineiden valvonnan alalla, sillä mainitun sopimuksen luetteloihin lisätyt aineet on määrä sisällyttää unionin lainsäädäntöön[3]. Komissiolle on siirretty säädösvalta antaa delegoituja säädöksiä tämän varmistamiseksi.

Jäsenvaltioiden on valmistauduttava huumausainetoimikunnan kokoukseen, jossa on tarkoitus päättää aineiden listaamisesta, muodostamalla asiaa koskeva yhteinen kanta neuvostossa. Koska unioni toimii huumausainetoimikunnassa vain tarkkailijana rajoitetuin valtuuksin, yhteisen kannan esittäminen olisi annettava niiden jäsenvaltioiden tehtäväksi, jotka ovat tällä hetkellä huumausainetoimikunnan jäseniä ja toimivat siinä yhdessä unionin etujen mukaisesti. Unionilla ei ole äänioikeutta huumausainetoimikunnassa, koska sillä on toimikunnassa vain tarkkailijan asema.

Tämän vuoksi komissio esittää ehdotuksen yhteiseksi kannaksi, joka koskee aineiden listaamista vuoden 1988 yleissopimuksen mukaisesti. Tämä kanta olisi esitettävä Euroopan unionin puolesta huumausainetoimikunnan 60. istunnossa Wienissä 13.–17. maaliskuuta 2017.

---

1 Huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittoman kaupan vastaisen vuoden 1988 yleissopimuksen tekemistä Euroopan talousyhteisön puolesta koskeva neuvoston päätös, 22.10.1990.

2 Alankomaat, Belgia, Espanja, Italia, Itävalta, Kroatia, Ranska, Saksa, Slovakia, Tšekki, Unkari ja Yhdistynyt kuningaskunta.

3 Neuvoston asetus (EY) N:o 111/2005, annettu 22 päivänä joulukuuta 2004, yhteisön ja kolmansien maiden välisen huumausaineiden lähtöaineiden kaupan valvontaa koskevista säännöistä (EUVL L 22, 26.1.2005, s. 1) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 273/2004, annettu 11 päivänä helmikuuta 2004, huumausaineiden lähtöaineista (EUVL L 47, 18.2.2004, s. 1).

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

Tämän ehdotuksen oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimuksen) 207 artikla yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

Lähtöaineiden listaaminen niiden kaupan valvontaa varten on kysymys, joka koskee yhteistä kauppapolitiikkaa. SEUT-sopimuksen 207 artiklan 3 kohdassa todetaan, että jos on neuvoteltava tai tehtävä sopimuksia yhden tai useamman kolmannen valtion taikka kansainvälisen järjestön kanssa, sovelletaan 218 artiklan määräyksiä, jollei tämän artiklan erityismääräyksistä muuta johdu.

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohtaa sovelletaan riippumatta siitä, onko unioni kyseisessä sopimuksessa mainitun elimen jäsen tai kyseisen sopimuksen osapuoli. Huumausainetoimikunta on tuossa artiklassa tarkoitettu ”sopimuksella perustettu elin”, koska se on elin, jolle on osoitettu erityisiä tehtäviä vuoden 1988 yleissopimuksessa.

Huumausainetoimikunnan päätökset aineiden listaamisesta ovat SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdassa tarkoitettuja ”säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia”. Vuoden 1988 yleissopimuksen mukaan huumausainetoimikunnan päätökset tulevat sitoviksi, paitsi jos jokin sopimuspuoli on asetetussa määräajassa toimittanut päätöksen Ecosocille uudelleentarkasteltavaksi.[4] Asiaa koskevat Ecosocin päätökset ovat lopullisia.

• Toissijaisuusperiaate

Ei sovelleta.

• Suhteellisuusperiaate

Ehdotus on oikeasuhteinen, eikä siinä mennä pidemmälle kuin on tarpeen sen tavoitteiden saavuttamiseksi, koska siinä puututaan ainoastaan uusiin huumausaineiden lähtöaineisiin, joilla on merkitystä EU:lle.

• Toimintatavan valinta

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdassa edellytetään, että kansainvälisellä sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävä kanta on vahvistettava neuvoston päätöksellä.

[4] Vuoden 1988 yleissopimuksen 12 artiklan 7 kohta.

2017/0049 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

huumausainetoimikunnan 60. istunnossa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta, joka koskee aineiden lisäämistä huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittoman kaupan vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen I luetteloon

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Unioni hyväksyi vuoden 1988 Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitonta kauppaa vastaan, jäljempänä ’yleissopimus’, neuvoston päätöksellä 90/611/ETY[5], ja yleissopimus tuli voimaan 11 päivänä marraskuuta 1990.

(2) Yleissopimuksen 12 artiklan 2–7 kappaleen mukaisesti aineita voidaan lisätä kyseisen yleissopimuksen huumausaineiden lähtöaineita koskeviin luetteloihin.

(3) Huumausainetoimikunnan on tarkoitus päättää Wienissä 13–17 päivänä maaliskuuta 2017 pidettävässä 60. istunnossaan kahden uuden aineen lisäämisestä yleissopimuksen I luetteloon.

(4) Unionilla on tarkkailijan asema huumausainetoimikunnassa, johon kuuluu tällä hetkellä 12 äänioikeutettua unionin jäsenvaltiota. Koska päätökset uusien aineiden lisäämisestä yleissopimuksen I luetteloon kuuluvat unionin yksinomaisen toimivallan piiriin, neuvoston on valtuutettava jäsenvaltiot esittämään unionin kanta, joka koskee aineiden lisäämistä yleissopimuksen I luetteloon.

(5) Kansainvälisen huumausainevalvontalautakunnan arvioinnin mukaan kahta ainetta, nimittäin 4-aniliini-N-fenetyylipiperidiiniä (ANPP) ja N-fenetyyli-4-piperidonia (NPP), käytetään yleisesti fentanyylin laittomaan valmistukseen, ja ne soveltuvat erittäin hyvin fentanyylin ja useiden fentanyylin analogien, jotka ovat hyvin potentteja synteettisiä opioideja, laittomaan valmistukseen. On ilmeistä, että fentanyylin ja fentanyylin analogien laittoman valmistuksen volyymi ja laajuus aiheuttavat vakavia kansanterveydellisiä tai sosiaalisia ongelmia, minkä vuoksi on aiheellista asettaa nämä aineet kansainväliseen valvontaan.

(6) Kansainvälinen huumausainevalvontalautakunta suosittelikin 1 päivänä helmikuuta 2017 huumausainetoimikunnalle ANPP:n ja NPP:n lisäämistä yleissopimuksen I luetteloon.

[5] Neuvoston päätös, tehty 22 päivänä lokakuuta 1990, huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitonta kauppaa vastaan tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen tekemisestä Euroopan talousyhteisön puolesta (EYVL L 326, 24.11.1990, s. 56).

(7) Laittomasti valmistetut fentanyyli ja fentanyylin analogit ovat aiheuttaneet merkittäviä kansanterveydellisiä ja sosiaalisia ongelmia tietyissä jäsenvaltioissa.

(8) Sen vuoksi unionin jäsenvaltioiden olisi esitettävä huumausainetoimikunnassa kanta, jonka mukaan ANPP ja NPP lisätään yleissopimuksen I luetteloon,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Euroopan unionin kanta, joka jäsenvaltioiden on esitettävä unionin puolesta huumausainetoimikunnan 60. istunnossa 13–17 päivänä maaliskuuta 2017, on seuraava:

4-aniliini-N-fenetyylipiperidiini ja N-fenetyyli-4-piperidoni on lisättävä yleissopimuksen I luetteloon.

Kannan esittävät yhdessä ne jäsenvaltiot, jotka ovat huumausainetoimikunnan jäseniä.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja